

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **Š. J.**, zast. JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem AK v Hradci Králové, Šafaříkova 666, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2014, čj. OAM-239/ZA-ZA04-ZA05-2014, **t a k t o :**

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojil včasnou žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2014, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění. Uváděl, že správní orgán posuzoval, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nějaké nebezpečí a tuto otázku zcela zavrhl, s tím, že situace na Ukrajině sice není ideální a v některých oblastech je skutečně vyhrocená, skutečně ohrožující a dostatečně závažná však není. S takovým hodnocením však žalobce nesouhlasí. Po dobu, kdy na Ukrajině žil se svojí družkou, se necítil bezpečně, korupce byla všudypřítomná, po vypuknutí konfliktu se ještě zotřila. Obavy žalobce z návratu správní orgán zhodnotil zcela nedostatečně, obává se špatné ekonomické situace i možných sociálních problémů, těmto byli vystaveni již při opouštění Ukrajiny, kde ani nyní nemají dostatečné zázemí a finanční prostředky na živobytí, žalobce není schopen samostatně žít ve státě, kde vládne korupce, není tam bezpečno a policie odmítá pomáhat a chránit. S tím má žalobce dostatečné zkušenosti, jak sdělil správnímu orgánu, ten však otázku bezpečnosti

řešil nedostatečně. Žalobce odkazuje na správní spis a navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Zástupce žalobce pak přípisem ze dne 11. 2. 2015 doplnil, že na území Ukrajiny probíhá ozbrojený konflikt, kterým jsou ohroženi i civilní obyvatelé, žádal, aby soud vyžádal od Ministerstva zahraničních věcí ČR aktuální zprávu o bezpečnostní situaci na Ukrajině.

Žalovaný podal písemné vyjádření k žalobě dne 6. 5. 2015, uvedl, že s námitkami žalobce nesouhlasí, odkazuje na obsah správního spisu, zejména vlastní žádost žalobce, jeho výpovědi, informace o zemi původu a v neposlední řadě i samotné rozhodnutí ve věci, které je v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Správní orgán zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce sdělil v průběhu řízení a opatřil si zcela dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce nebyl členem žádné politické strany, organizace či hnutí, nevyvíjel žádnou veřejně-politickou činnost. Z Charkova, kde se necítil komfortně, přesídlil do Iršavy na Zakarpatskou Ukrajinu, kde již žádné potíže s kontrolami neměl, v žádosti ani ve vlastnoručně psaném prohlášení své potíže pod národnostní důvody nepodsouval. Ekonomické či sociální důvody v zemi původu nejsou zákonným důvodem pro udělení určité formy mezinárodní ochrany, a pokud se jedná o korupci, ta se vyskytuje i v zemích s vysokými demokratickými standardy, včetně ČR, je velmi obtížné proti takovému závažnému jevu bojovat. Pokud se týče vnitropolitické a bezpečnostní situace na Ukrajině, před odchodem ze země původu žalobce žil v Charkově a na západní Ukrajině, kde však ani v dubnu 2015 žádný ozbrojený konflikt neprobíhá, tento je již dlouhou dobu zakonzervován v Luhanské a Doněcké oblasti (viz zprávy ČTK). Žalovaný žalobce na jeho právech v průběhu řízení nezkrátil, podmínky pro udělení určité formy mezinárodní ochrany nesplňuje, je proto navrhováno zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu plyne, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 21. 5. 2014, uvedl, že je občanem Ukrajiny, téže národnosti, jeho rodiče zemřeli, je ženatý, na Ukrajině žije jeho manželka a dvě děti. V ČR počítá s pomocí své družky. Od r. 1998 do r. 2005 žil v ČR, pak do ledna 2014 na Ukrajině v Charkově, do března 2014 v Iršavě a od března 2014 pobývá v ČR. Je pravoslavného vyznání, nikdy nebyl politicky organizován. Má SŠ vzdělání – střední vojenskou školu, byl vojákem z povolání a poté podnikal, pracoval v ČR v autoservisu. K důvodům opuštění vlasti žalobce uvedl, že nechce bydlet na Ukrajině, nechce tam vůbec žít a chtěl by se zříci ukrajinského občanství a nemít s Ukrajinou nic společného. Měl práci, peníze, ale když začala revoluce, začalo se vše kazit, nebylo možné tam žít. V Charkově začaly nepokoje, rozhodl se s družkou, že pojedou na Zakarpatí, kde byla situace normální. Tam však zjistili, že tam žít nemohou, protože družka má ruské příjmení, cestou tam před Lvovem vtrhla do vlaku skupina lidí a vzali jim všechny věci. Šperky, telefony, doklady, všechno. Není vyloučeno, že ty doklady se někde najdou a někdo je zneužije. Poté zjistili, že na západě Ukrajiny je též chaos a silná nenávist mezi lidmi, družka se obrátila na policii, aby nahlásila krádež věcí, vůbec se s ní ale nebavili, neboť policie tam vůbec normálně nepracuje, všichni chtěli jen úplatky. Bylo to tam vždy, ale ne v takovém rozsahu. Na západě Ukrajiny nemohla družka žít, za dva měsíce pobytu pociťovali obrovskou nenávist lidí, žalobce je v kontaktu s kamarády a ti říkají, že situace je tak vyostřená, že v Užhorodu již člověk ani nemůže mluvit rusky, jinak ho zbijí. Přitom to bylo město, kde se vždy rusky hovořilo. Do ČR jim pomohli se dostat známí, ti je převezli automobilem přes Maďarsko a Slovensko do ČR, jeli přes hranice na cizí

doklady, ale nic neplatili, jednalo se o kamarády. Poté zde byli dva měsíce, nevěděli, co mají dělat. Chce normálně žít, nemuset se ráno probudit se strachem, má tu hodně známých, kteří mu pomáhají. Má obavy, že se na Ukrajině zase změní vláda, situace bude jen horší, je tam velká nenávisť, lidé se střílí, Ukrajina se rozpadá a nemá budoucnost. Chce si najít zaměstnání a bydlení, v r. 2001 již v ČR o azyl žádal, žádost byla zamítnuta. Pokud by byl nucen vrátit se na Ukrajinu, stejně by tam nezůstal, odjel by zase pryč. V rámci pohovoru dne 21. 5. 2014 žalobce uvedl, že v r. 2005 vycestoval z ČR, šel na ambasádu, kde mu vystavili náhradní cestovní doklad, měl výjezdní roční vízum, resp. na strpění z r. 2004. Chvilu tam hledal práci, toulal se, odpočíval, má v Charkově kamaráda, jel za ním a již tam zůstal. Vykonával různá zaměstnání, našel si práci v obchodním centru, dělal závozníka, jeho zaměstnavatelka měla pět prodejních míst v tomto centru, někdy vyřizoval i příjmové doklady. Jednalo se o velké centrum Barabašovo, je to celá obchodní zóna. Nejdříve začaly nepokoje v Kyjevě, společnost se rozdělila na proruskou a ukrajinskou, on žil v Charkově bez propisky, tu má na Zakarpatí. Při kontrolách na ulici poznali, že je ze západu, bylo to patrné i z jeho dokladů a začaly vznikat nepříjemnosti. Družka ho musela několikrát bránit a z kontrol ho vysvobodit, celková situace ve městě se zhoršila, mnoho podniků bylo zavřeno, protože Rusové přestali nakupovat – asi 90 % všeho šlo z města do Ruska. Vedoucí byla nucená zavřít čtyři prodejní místa, propustit lidi, zůstala na to sama. Všechno se najednou zbouralo a nefungovalo, proto se s družkou rozhodli, že odjedou na Zakarpatí, tam to žalobce znal, vyrůstal tam. S družkou žijí spolu již sedm let, nechťeli se rozdělit. V Iršavě to bylo ovšem zcela naopak, k němu se chovali normálně a problémy měla družka. Bydleli u babičky přítelkyně, protože tak přišla z Kyjeva do Iršavy jako odborník do textilní továrny a již tam zůstala, je jí 80 let. Družce ale na ulici nadávali, že je moskal, i v obchodě, problémy narůstaly. Dříve nikomu nevadilo, odkud kdo je, jestli mluví rusky nebo ukrajinsky, nyní ve městech zavřeli ruské školy. Kamarádi jezdí do Maďarska, nepotřebují k tomu ani vízum, stačí občanský průkaz a propustka, kam dostanou na hranicích razítko. Maďaři také dávali občanství Ukrajincům maďarské národnosti, ale žalobce to již nestihl. Jeho prababička byla maďarské národnosti. Žalobce ale neměl ani občanský průkaz, ani propustku a kamarádi použili nějaké cizí doklady. V Maďarsku pak sedli s družkou do dalšího auta s českou značkou, byli to také známí Ukrajinci a jeli s nimi až do Prahy, z Maďarska již nikdo nekontroluje. Nové doklady si již nevyřídil, v té době již nic nefungovalo, docházelo k obsazování správních budov, různé znepřátelené skupiny se rvaly mezi sebou, prostě se ocitl na špatném místě ve špatnou dobu. Měli štěstí, že se jim podařilo přijet ve zdraví do ČR. Poslední dva měsíce pak se snažili v zajištěném bydlení příliš nevycházet, aby nenarazili na kontrolu, pomohli jim známí, doufá, že jim to bude moci vrátit. Radil se s kamarády, přemýšlel, ale protože se nechce vrátit, dospěl k žádosti o mezinárodní ochranu. Téhož dne byl žalobce seznámen s podklady, které si správní orgán shromáždil za účelem posouzení situace žalobce v zemi původu, uvedl, že asi nemohou popsat úplnou skutečnost, ani v televizi neukáží, jak se tam lidé vraždí. Příbuzní družky žijí v Oděse, v televizi viděli, co se tam děje a příbuzní jim telefonicky sdělili, že ve skutečnosti je to mnohem horší, lidé tam byli zabíjeni pálkami, asi tisíc lidí je nezvěstných. Dne 16. 9. 2014 byl žalobce seznámen s přítomností dalších podkladů ve spise, uvedl, že se s nimi seznamovat nechce.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a

konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle §2 odst.11

Soud přezkoumal správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného

a dospěl k závěru, že žaloba ve věci je nedůvodná. Soud je navíc v případě žalobce přesvědčen, že byla podána pouze z důvodu možnosti dalšího pobytu na území České republiky, bez potřebných dokladů a povolení. Žalobce jasně v průběhu správního řízení vypověděl, že z Ukrajiny vycestoval se svojí družkou bez dokladů, popsal cestu, odjeli proto, že na Ukrajině vypuknul konflikt, kdy lidé začali rozlišovat na celém území příslušnost k proruskému a proukrajinskému směru, na území, kde žije většina rusky mluvícího obyvatelstva, měl problém žalobce a na západě Ukrajiny, kde je většina ukrajinsky mluvících obyvatel, měla zase problém jeho družka. Nebyla práce, rozhodli se proto odjet. Tento důvod však zcela jasně nemůže postačit jako důvod jakéhokoliv druhu mezinárodní ochrany, neboť tyto problémy má většina obyvatel Ukrajiny. Správní orgán v závěru str. 4 svého rozhodnutí jasně vysvětlil, že na západě Ukrajiny, kde byl žalobce doma, nikdy žádné problémy neměl, nemohl být tedy ani žádným způsobem azylově relevantně pronásledován a s ohledem na tamní situaci v době opuštění vlasti nemohl ani důvodně pociťovat azylově relevantní obavy z pronásledování z důvodů, upravených pod písm. b), podmínky ust. § 12 zákona o azylu proto nesplňuje. Žalobcem uváděné důvody opuštění vlasti a jím uváděná neochota se tam vrátit může vést v jeho případě v České republice pouze k případnému využití institutů zákona o pobytu cizinců. Podmínky ust. § 13 žalobce nesplňuje, k vyslovení neexistence důvodů humanitárního charakteru ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu měl žalovaný dostatečné podklady. Soud se proto poté zabýval podrobněji námitkou o nemožnosti návratu žalobce do země původu z důvodu špatné ekonomické a sociální situace, kdy v prostředí nedostatečného zázemí i finančního a vládnoucí korupce by se nemohl cítit bezpečně, samotnými bezpečnostními otázkami se pak žalovaný v jeho případě nezabýval dostatečně. Soud však neshledal po přezkoumání věci ani tyto námitky žalobce oprávněnými, rozhodně ne z pohledu naplnění azylově relevantní hrozby vážné újmy ve smyslu ust. § 14a) zákona o azylu. Otázkou možného návratu žalobce do vlasti se žalovaný zabýval na str. 7 a 8 svého rozhodnutí, seriózně vyargumentoval aktuální situaci na Ukrajině co do případného naplnění podmínek tohoto ustanovení, tedy, proč je přesvědčen, že žalobci nehrozí v případě návratu ani uložení či vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení či trestání, případně vážné ohrožení života nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního konfliktu. S odůvodněním správního orgánu se soud prakticky ztotožňuje, zdůrazňuje přitom, že žalobcem uváděné důvody nedostatečného zázemí či korupce zcela evidentně s azylově relevantními důvody této úpravy nekorespondují. Z bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu v Brně, ale i krajských soudů je pak patrné, že správní orgán nemá povinnost zkoumat případné naplnění azylových důvodů v případě, kdy žadatel ani takové tvrzení neuvádí. Vzhledem k tomu, že žalobce žádné azylově relevantní tvrzení neuváděl, je soud přesvědčen, že v jeho případě není potřebné podrobně argumentovat nad rámec žalovaným uváděných skutečností v odůvodnění jeho rozhodnutí, neboť je přesvědčen, že žalovaný se s neexistencí azylových důvodů v případě žalobce vypořádal dostatečně a úplně. Konečně, i současná situace, kdy na Ukrajině se konflikt na východě území, konkrétně v Luhanské a Doněcké oblasti již velkou měrou oproti situaci v r. 2014 uklidnil, nedává žádné aktuální podněty k tomu, aby soud nepřítakal závěru žalovaného v tom smyslu, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Jeho vycestování pak není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Soud neshledal žalobní námitky důvodnými, žalobu proto v souladu s ust. § 78 odst. 7

s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., kdy ve věci úspěšný správní orgán náhradu nákladů řízení nepožadoval a neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 18. prosince 2015

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně